

УДК 330.34:316.42:004

JEL Classification: O33; O38; F52; L86

[http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-1\(31\)-4-11](http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-1(31)-4-11)

В.А. Янковський
О.Ю. Тишко
О.О. Фоміна
М.І. Карлін

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ «SOCIETY 5.0»

Мета. Мета статті полягає у висвітленні змісту національних інтересів в контексті формування нового суспільства «Society 5.0», що дозволить трансформувати українську економіку з ресурсозалежної на інноваційну, людиноцентричну.

Методика. В дослідженні використовується діалектичний підхід щодо пізнання явищ та процесів. На основі методів аналізу і синтезу, індукції та дедукції з'ясовано особливості нового суспільства «Society 5.0», його відмінності від суспільства побудованого на принципах «Industry 4.0», що дало виокремити позитивні негативні сторони розвитку на етапах «Industry 4.0» та «Society 5.0». Також для отримання результатів застосовано загальнонаукові методи дослідження – теоретичного узагальнення, наукової абстракції.

Результати. Обгрунтовано, що впровадження концепції «Society 5.0» здатне трансформувати українську економіку із ресурсозалежної на інноваційну та людиноцентричну. Визначено основні національні інтереси, актуальні для України: економічна незалежність, інтелектуалізація праці, цифровізація суспільних відносин, технологічне лідерство та інвестиційна привабливість, що дозволяє окреслити перспективи соціально-економічної трансформації українського соціуму та розробити економічну політику держави з урахуванням інноваційності та людиноцентричності відповідно до концепції «Society 5.0».

Наукова новизна. Запропонована систематизація національних інтересів із урахуванням можливостей і ризиків «Society 5.0» та розкриття взаємозв'язку між технологічним суверенітетом і перспективами розвитку українського суспільства при побудові нового соціуму, що сприятиме глибшому зрозумінню потреб населення та реалізації відповідної економічної політики з урахуванням інноваційності та людиноцентричності.

Практична значимість. В статті виділено п'ять базових національних економічних інтересів України, реалізація яких потребує особливої уваги для формування нового суспільства «Society 5.0» та їх врахування при розробці економічної політики держави орієнтованої на інноваційність та людиноцентричність.

Ключові слова: національні інтереси, український соціум, цифровізація, діджиталізація, «Society 5.0», «Industry 4.0», економічний розвиток, етапи суспільного розвитку, інноваційна економіка, людиноцентрична економіка

Вступ. Сучасний світ трансформує суспільні відносини і вимагає оновленої моделі економічної поведінки соціуму, яка націлена на усестороннє задоволення потреб людства із застосуванням найновіших досягнень науки і техніки. Такими інноваціями на сьогодні є діджиталізація у всіх її проявах, зокрема застосування інтелектуальних машин для задоволення соціально-економічних потреб суспільства. Трансформація суспільних відносин через їх діджиталізацію стала ключовим напрямком руху світової економіки у XXI столітті, вона розглядається як інструмент підвищення ефективності економічної системи та як еволюційний спосіб мислення щодо її розвитку, відбувається поширення інформаційно-комунікаційних технологій, мобільного зв'язку, хмарних сервісів, штучного інтелекту, що призводить у підсумку до формування нової економічної реальності, де інформація та великі масиви даних, цифрова інфраструктура та технологічна готовність до впровадження інновацій

визначають і конкурентоспроможність економічних систем різного рівня, і макроекономічну динаміку національної економіки. На цьому тлі з'являється ідея побудови та розвитку суспільства нової якості та людино-орієнтованої промисловості, зокрема все більшої актуальності набуває реалізація концепції «Society 5.0», що в своїй основі містить нові форми економічної та соціальної цінності, які ефективно збалансують соціум, природу (екологію), економіку та процвітання. Паралельно реалізовується ідея формування «Industry 5.0», в основі якої відбувається зміна основи промислової революції, відбувається перехід від «Industry 4.0» до «Industry 5.0». Водночас формування нового соціуму продукує нові виклики, що пов'язані із забезпеченням реалізації національних інтересів, здійснення публічного управління та адміністрування, реалізації державної соціально-економічної політики, що актуалізує проблему національних інтересів в контексті діджиталізації суспільних відносин та

дослідження реалізації ідеї «Society 5.0» в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженню концепції «Society 5.0», теоретичних та практичних аспектів економічної безпеки, цифрової трансформації економіки, формування та забезпечення національних інтересів держави присвячено чимало праць науковців України та зарубіжжя. Вагомий внесок у розвиток концепції здійснили вітчизняні науковці А.Зубкова [1], С.Коляденко [2], Н.Ривак [3], Ю.Чалюк [4]. Серед іноземних науковців виділяємо Huang I., Wang B., Li X., Zheng P., Mourtzis D., Wang L. [5], які у своєму дослідженні проводять паралелі між суспільством 5.0 та промисловістю 5.0. Разом з тим, викликає інтерес дослідження національних інтересів соціуму з позицій цифрової трансформації суспільних відносин та формування нового суспільства 5.0, актуальність чого посилюється війною, що відбувається в Україні.

Мета статті Мета статті полягає у висвітленні змісту національних інтересів в контексті формування нового суспільства «Society 5.0» на основі інноваційності та людиноцентричності.

Виклад основного матеріалу. Сучасна економічна наука розділяє суспільний розвиток на етапи до формування «Society 5.0». Таке ділення досить умовне і залежить від рівня розвитку технологій та протікання промислової революції. Історично першим в історії промислової революції було суспільство «Society 1.0» (1786 р.), що виникло під час першої промислової революції із започаткуванням механізації виробництва та використання енергії води та пару. Другий етап – «Society 2.0» (1870 р.), суспільство другої промислової революції, що характеризується як аграрне, але відбувається перебудовування промисловості, розпочинається активне виробництво електричної енергії з нафти і газу, розвиток хімічної промисловості, металургії. «Society 3.0» (1969 р.) – розвиток промислового суспільства, що започатковує автоматизацію виробничих процесів, з'являється перший програмований логічний контролер та виробництва атомної енергії. «Society 4.0» (2011 р.) – інформаційне суспільство, характеризується започаткуванням кіберфізичного виробництва, пошуку джерел відновлюваної енергії. «Society 4.0» тісно пов'язане з програмою «Industry 4.0», що бере початок у 2011 році на промисловій виставці в

Ганновері, де уряд Німеччини поставив задачу розширити застосування інформаційних технологій у виробництві. Над створенням програми модернізації промислових підприємств країни в цьому напрямку працювала високопрофесійна команда, до якої увійшли представники бізнесу і держави. Мета програми – збереження і збільшення конкурентних переваг підприємств країни [6]. Наступний етап суспільного розвитку – сучасний, «Society 5.0» або Super Smart Society. Ідея нового суспільства виникла як соціально-економічна стратегія трансформації суспільства в Японії у 2016 році федерацією великого бізнесу «Кейданрен» (Keidanren) для вирішення актуальних напрямів його розвитку. «Society 5.0» включає в себе активне використання сучасних технічних і наукових досягнень, зокрема Інтернет речей, бази даних Big Data, штучний інтелект (AI), доповнену реальність (AR), робототехніку, у повсякденному житті суспільства, виробництві, освіті, медицині та інших областях. На рис. 1 представлено основні принципи та елементи концепції «Society 5.0».

Основні принципи нового суспільства зводяться до людиноцентричності, що передбачає ставлення людини та її добробуту на перше місце в соціально-економічних відносинах, відповідно до чого починає діяти принцип гнучкості і адаптивності, тобто підлаштування економічної системи під потреби людини, наслідком чого маємо гармонійний світ соціально-економічного розвитку соціуму і дію третього принципу гармонії зі світом.

Елементи «Society 5.0» впливають з основних принципів. Орієнтація на людину в системі соціально-економічних відносин сприяє індивідуалізації взаємодії людини і машини, коли сучасні машини створюються для задоволення персоналізованих потреб соціуму, відбувається налаштування персональних машин відповідно до потреб і уподобань їх користувачів. Людиноцентризм вимагає розвитку технологій націлених на збереження соціуму і, відповідно, набувають поширення біотехнології та інтелектуальні матеріали, використовувані медициною. В суспільстві 5.0 моделюється реальність з метою покращення буття соціуму. Нове суспільство працює в умовах великої кількості інформації та вимагає її обробки, зберігання, аналізу та передавання, відповідно виникають нові технології, націлені на ці дії.

Рис. 1. Основні принципи та елементи концепції «Society 5.0»

Джерело: складено авторами на основі [1].

Окремо виділяється штучний інтелект, який є втіленням максимального обсягу інформації і використання її для потреб розвитку людства.

Суспільний прогрес вимагає збереження довкілля для наступних поколінь і створення технологій енергоефективності, пошуку відновлюваних джерел енергії, формування умов енергетичної автономії на вимогу розвитку соціуму. Разом з тим слід зазначити, що в основі ідеї суспільного розвитку «Society 5.0» закладений підвищений інтерес до інвестування в ESG (environmental, social, governance – екологічна, соціальна та управлінська сталість), з метою збалансування соціальної, економічної та екологічної цінності, що відповідає реалізації цілей сталого розвитку та вирішенню глобальних проблем людства. Концепція «Society» тісно пов'язана з концепцією «Industry», доповнюють одна одну і йдуть паралельно, витікаючи одна з одної і перемижуючись. В кожній країні етапу формування «Society» і «Industry» передують певні передумови, в одних країнах відбувся перехід до четвертої промислової революції, а в деяких набуває розвитку третя промислова революція, а в деяких відбувається на основі стратегії «Society 5.0» розширення концепції «Industry 4.0» до концепції «Industry X.0». Зокрема в Німеччині формується суспільство на основі «Industry 4.0», а в Японії завдяки розвитку промисловості формується «Society 5.0». Різниця між «Society 5.0» та «Industry 4.0», які паралельно розвиваються в провідних країнах світу, полягає в різних цілях суспільного розвитку. Метою «Industry 4.0» є

досягнення технологічних та промислових перетворень, тоді як «Society 5.0» переслідує людське щастя та побудову кращого суспільства. В рамках Четвертої промислової революції у процес виробництва впроваджуються інноваційні технології для досягнення більш ефективного та розумного виробництва, що має наслідком як негативний вплив на людей та суспільство, так і позитивний – створення більш комфортного життя та покращення соціальних відносин. «Society 5.0» фокусується на тому, як слід використовувати технологічні та промислові перетворення для досягнення загального добробуту. «Society 5.0» – концепція, спрямована на побудову стійкого інклюзивного та людиноцентричного соціуму за рахунок впровадження інноваційних технологій [4, с. 67-68]. Ідея нового суспільства «Society 5.0» доповненням та розширює «Industry 4.0». Вона робить акцент на аспектах, які мають не тільки технологічний чи економічний характер, а також містять важливі екологічні та соціальні аспекти (підтримання реалізації концепції сталого розвитку). (табл. 1).

«Industry 4.0» західного світу активує питання щодо побудови нового суспільства в Україні на тлі трансформаційних змін викликаних війною і необхідністю відбудови соціально-економічної системи суспільства, що має велику цінність у забезпеченні реалізації національних інтересів українського соціуму, що полягають у збереженні і примноженні життєво важливих матеріальних, інтелектуальних і духовних цінностей українського народу як носія суверенітету й

єдиного джерела влади в Україні, визначальних потреб суспільства і держави, реалізація яких

гарантує державний суверенітет країни та її прогресивний розвиток [11, с.136].

Таблиця 1 – Порівняння етапів розвитку суспільства «Industry 4.0» та «Society 5.0»

Критерій	Етапи суспільного розвитку	
	«Industry 4.0»	«Society 5.0»
Фокус	Виробництво та його автоматизація	Людина, соціум, людиноорієнтоване виробництво
Ціль	Підвищення продуктивності та ефективності виробництва в контексті забезпечення сталого розвитку	Покращення якості життя та збереження життя через збалансований розвиток суспільних відносин (економіка, соціум і екологія)
Підхід до людини	Людина – виробничий елемент системи	Людина – суб'єкт в системі виробничих відносин, виробництво для задоволення потреб людини
Ключові технології	IoT (Internet of Things), Big Data, AI, 3D-друк	IoE (Internet of Everything), AI, Advanced robotics, кіберфізичні системи, біотехнології
Інтеграція в соціально-економічну систему	Переважно промислова сфера	Усі сфери суспільної взаємодії та економічної діяльності
Потенційні ризики	Заміна робочої сили машинами	Етичні, інтелектуальні конфлікти, виробничі конфлікти альтернативи використання ресурсів
Гнучкість до криз (війна, міграція, демографія)	Обмежена технологічним способом виробництва	Висока – через використання цифрових інструментів та гнучку інфраструктуру

Джерело: складено авторами на основі [3; 8; 9].

На основі порівняння етапів розвитку суспільства «Industry 4.0» та «Society 5.0»

можна виділити їх позитивні і негативні сторони (табл.2).

Таблиця 2 – Позитивні і негативні сторони розвитку на етапах «Industry 4.0» та «Society 5.0»

	«Industry 4.0»	«Society 5.0»
Плюси	<ul style="list-style-type: none"> оптимізація виробництва та зниження витрат завдяки автоматизації та інтелектуалізації праці; підвищення конкурентоспроможності; зростання впровадження інновацій у виробничий процес 	<ul style="list-style-type: none"> задоволення потреб соціуму на основі впровадження інноваційних технологій та інтелектуалізації праці; інтеграція інновацій у всі сфери життя; сталий та інклюзивний розвиток; високі вимоги до ресурсів і організації виробництва = висока якість товарів та послуг
Мінуси	<ul style="list-style-type: none"> скорочення потреб у найманих працівниках через автоматизацію; нерівність доступу до технологій; залежність від розвитку інфраструктури 	<ul style="list-style-type: none"> ризик контролю суспільства через цифрові механізми; етичні дилеми застосування AI

Джерело: складено авторами на основі [3; 8; 9]

Аналіз концепцій створення «Society 5.0» та Національні економічні інтереси України сформовані на основі позитивних і негативних сторін «Society 5.0» зводяться до наступних.

1. Економічна незалежність – провідний інтерес українського соціуму, тобто повна незалежність країни у визначенні своєї економічної політики, розпорядженні національними ресурсами та здатності забезпечити власний економічний розвиток без зовнішнього втручання або залежності. В сучасних умовах економічна незалежність передбачає розвиток технологій, які сприятимуть підвищенню ефективності виробництва та збільшенню його обсягів

знижуючи імпортозалежність та забезпечуючи технологічний суверенітет.

2. Інтелектуалізація праці та зайнятості – економічний інтерес, що передбачає збільшення питомої ваги розумових функцій (управління, контроль, налагодження) в структурі трудових зусиль працівника на основі науково-технічного прогресу, підвищення кваліфікаційного та культурно-освітнього рівня зайнятого населення. Цей інтерес вимагає створення економіки, що базується на інформації та її відтворенні, знаннях, використанні дистанційної зайнятості та гібридних форм праці, із застосуванням

цифрових інструментів як Big Data, штучний інтелект тощо.

3. Цифровізація суспільних відносин, що передбачає комплексний процес переходу до більш ефективної, інноваційної та конкурентоспроможної економіки, що базується на використанні цифрових технологій та інформаційно-комунікаційних технологій. Цифровізація включає цифрову інклюзію, доступ усіх громадян до цифрових послуг, що надає держава, освіти та охорони здоров'я на основі smart-технологій; впровадження AI у державне управління, логістику, агросектор, фінанси, оборону для підвищення продуктивності, скорочення витрат і боротьби з корупцією та тіньовою економікою; розробку власних цифрових платформ, сервісів, збереження контролю над критичною інфраструктурою за допомогою цифрових сервісів.

4. Технологічне лідерство – національний інтерес, що полягає в інтеграції з європейським та глобальним ринками інновацій, розвитку центрів AI/роботів, створенні власних технологій, патентів, захисті наукових розробок, стимулюванні інновацій. Реалізація цього інтересу сприятиме забезпеченню сталого розвитку та переходу до «зеленої» енергетики, зменшенню вуглецевого сліду, ефективному використанню ресурсів, загалом глобальній інтеграції на принципах стратегічного партнерства з метою розвитку зовнішньоекономічної співпраці в рамках програм цифрової трансформації, участі в глобальних інноваційних платформах.

5. Інвестиційна привабливість – інтерес українського соціуму у залученні коштів на відновлення і розвиток економіки, що базується на стабільності і перспективності національної економічної системи, забезпеченні прозорих і захищених умов для іноземних і національних інвесторів.

Концепція «Society 5.0» створює унікальні можливості для якісного оновлення економіки України, посилення її стійкості до зовнішніх та внутрішніх загроз, забезпечення національних інтересів та розвиток суспільства. Проте слід зазначити можливі ризики, які може нести зазначена концепція при її реалізації. Перш за все це залежність від іноземних платформ і технологій та ризик втрати контролю над AI-системами штучного інтелекту. По-друге, недостатнє фінансування інновацій та в цілому бюджетних коштів на реалізацію «Society 5.0». «Society 5.0» потребує великих вкладень,

державної волі до проведення масштабних реформ усієї економіки, системи управління, та суспільної підтримки. По-третє, зростання цифрової нерівності та витіснення низькокваліфікованих громадян із їх професійних сфер діяльності.

Висновки. Сучасна цифрова трансформація стає ключовою умовою сталого розвитку економіки й суспільства. Аналіз міжнародних підходів до формування людиноцентричного цифрового простору засвідчив, що концепція «Society 5.0» пропонує збалансований розвиток людини, природи та технологій і може стати стратегічним орієнтиром для України. Запровадження цієї моделі дає можливість переорієнтувати вітчизняну економіку від сировинного типу на інноваційну, підвищити її стійкість до внутрішніх та зовнішніх викликів і задовольнити ключові національні інтереси.

У рамках дослідження виділено п'ять базових національних економічних інтересів України, реалізація яких потребує особливої уваги:

1. Економічна незалежність. Україна повинна забезпечити технологічний суверенітет, розвивати власні технології й ресурси, зменшуючи критичну імпортозалежність та нарощуючи експорт інноваційних продуктів.
2. Інтелектуалізація праці та зайнятості. Підготовка кадрів для роботи з високими технологіями, розвиток дистанційних і гібридних форматів праці та впровадження AI мають сприяти зростанню продуктивності та прибутку.
3. Цифровізація суспільних відносин. Створення власних цифрових платформ, забезпечення доступу громадян до електронних послуг, запровадження «розумних» технологій в управління, логістику, фінанси й оборону сприятимуть підвищенню ефективності, боротьбі з корупцією та підвищенню довіри до державних інституцій.
4. Технологічне лідерство. Розвиток національних центрів штучного інтелекту і робототехніки, захист інтелектуальної власності та інтеграція у світові інноваційні мережі дозволять Україні брати активну участь у глобальній конкуренції та впроваджувати «зелену» енергетику.
5. Інвестиційна привабливість. Формування прозорого та безпечного середовища для національних і іноземних інвесторів є

необхідною умовою для відбудови й модернізації економіки.

Водночас реалізація «Society 5.0» супроводжується ризиками. Це залежність від іноземних цифрових платформ, складності з фінансуванням інновацій, поглиблення цифрової нерівності та витіснення низькокваліфікованих робітників. Тому впровадження цієї концепції має супроводжуватися державними стимулами, розвитку національної інноваційної екосистеми, сучасною регуляторною політикою та підвищенням фінансової грамотності населення.

Список літератури

1. Зубкова А., Майгурова Д., Місюня Р. Управління проектами цифрової трансформації міжнародних підприємств: ключові відмінності Індустрії 4.0 та 5.0. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*. 2023. №2, С. 120-130. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-16>
2. Коляденко С. В. Національні економічні інтереси України: концепти змін інформаційної економіки та активізація регіонального кластероутворення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. №9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-03-08>
3. Ривак Н. О. Індустрія 5.0: перехід до стійкої та орієнтованої на людину промисловості. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2022. Вип. 3. С. 41-46. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-3-7>
4. Чалюк, Ю. Суспільство 5.0 у японській концепції Кейданрен. *Mechanism of an Economic Regulation*. 2023. №1 (99), С. 65-74. DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.11>
5. Huang I., Wang B., Li X., Zheng P., Mourtzis D., Wang L. Industry 5.0 and Society 5.0 – Comparison, complementation and coevolution. *Journal of Manufacturing Systems*. 2022. Vol. 64. P. 424–428.
6. European Union. Industry 4.0. Digitalisation for productivity and growth. European Union. 2015.
7. Industry 5.0, a transformative vision for Europe (Policy Brief No. 3). Official website Publications Office of the European Union. URL: Industry 5.0, a transformative vision for Europe - Publications Office of the EU (europa.eu)
8. Красношарпа А., Фокіна-Мезенцева К. Характеристика та аналіз особливостей

Отже, «Society 5.0» — це не лише технологічний прорив, а й шлях до всебічної модернізації країни, який дозволить забезпечити економічну незалежність, людський розвиток та безпеку. Реалізація цієї концепції потребує комплексних реформ, інституційної спроможності й широкої підтримки суспільства для побудови людиноцентричної та конкурентоспроможної України.

трансформації від Індустрії 4.0 до Індустрії 5.0 та Суспільства 5.0. *Молодий вчений*. 2025. №1 (132), С. 177-183. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-1-132-8>

9. Рудан В. Я., Підгаєць С. В. Індустрія 5.0 як інструмент забезпечення ефективного розвитку українських підприємств у період воєнних викликів. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. (12). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-07>

10. Нечипорук, Л., & Кочергіна, О. Вплив Індустрії 5.0 на сталий розвиток економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. (5 (14), С. 27-32. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.14-4>

11. Харун О.А., Рожок Т.В. Національні інтереси в забезпеченні національної безпеки України. *Економіка і суспільство*. №13, 2017. С.135-138.

References

1. Zubkova A., Maigurova D., Misiunia R. Project management of digital transformation of international enterprises: key differences between Industry 4.0 and 5.0. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*. 2023. No. 2, P. 120–130. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-16> [in Ukrainian].
2. Koliadenko S. V. National economic interests of Ukraine: concepts of changes in the information economy and activation of regional clustering. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*. 2023. No. 9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-03-08> [in Ukrainian].
3. Ryvak N. O. Industry 5.0: transition to sustainable and human-centered industry. *Socio-Economic Problems of the Modern Period of*

Ukraine. 2022. Issue 3. P. 41–46. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-3-7> [in Ukrainian].

4. Chaliuk Yu. Society 5.0 in the Japanese Keidanren concept. Mechanism of an Economic Regulation. 2023. No. 1 (99), P. 65–74. DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.11> [in Ukrainian].

5. Huang I., Wang B., Li X., Zheng P., Mourtzis D., Wang L. Industry 5.0 and Society 5.0 – Comparison, complementation and coevolution. Journal of Manufacturing Systems. 2022. Vol. 64. P. 424–428 [in English].

6. European Union. Industry 4.0. Digitalisation for productivity and growth. European Union. 2015 [in English].

7. Industry 5.0, a transformative vision for Europe (Policy Brief No. 3). Official website Publications Office of the European Union. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d1b5b6a1-4c90-11eb-b27b-01aa75ed71a1> [in English].

8. Krasnoshapka A., Fokina-Mezentseva K.

Characteristics and analysis of the transformation from Industry 4.0 to Industry 5.0 and Society 5.0. Young Scientist. 2025. No. 1 (132), P. 177–183. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-1-132-8> [in Ukrainian].

9. Rudan V. Ya., Pidgaets S. V. Industry 5.0 as a tool for ensuring effective development of Ukrainian enterprises during wartime challenges. Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management. 2024. (12). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-07> [in Ukrainian].

10. Nechyporuk L., Kocherhina O. The impact of Industry 5.0 on sustainable economic development. Digital Economy and Economic Security. 2024. No. 5 (14), P. 27–32. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.14-4> [in Ukrainian].

11. Kharun O. A., Rozhok T. V. National interests in ensuring Ukraine's national security. Economy and Society. No. 13, 2017. P. 135–138 [in Ukrainian].

Надійшла до редакції 01.03.2025р.

Янковський Валерій Андрійович – аспірант, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Дрогобич),
e-mail: valerii.yankovskyi.asp@donntu.edu.ua,
ORCID 0000-0003-3998-6594

Тишко Олександр Юрійович – аспірант, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», (м. Дрогобич),
e-mail: oleksandr.tyshko@donntu.edu.ua
ORCID 0009-0009-2683-6870

Фоміна Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Дрогобич),
e-mail: olena.fomina@donntu.edu.ua,
ORCID 0000-0002-6737-2189

Карлін Микола Іванович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, Волинський національний університет імені Лесі Українки
e-mail: karlin.nicholas@eenu.edu.ua,
ORCID 0000-0002-1421-1066.

NATIONAL INTERESTS IN THE CONTEXT OF BUILDING «SOCIETY 5.0»

Purpose. The purpose of this article is to explore the essence of national interests in the context of building the new "Society 5.0," which can serve as a transformative framework for shifting Ukraine's economy from resource-dependence to an innovation-driven, human-centered model.

Methodology. The study applies a dialectical approach to the understanding of socio-economic phenomena and processes. Through methods of analysis and synthesis, induction and deduction, the research identifies the key characteristics of "Society 5.0" and distinguishes it from the principles underlying "Industry 4.0." This allowed the authors to outline both the advantages and drawbacks of development within the frameworks of "Industry 4.0" and "Society 5.0." In addition, general scientific methods were applied, including theoretical generalization and scientific abstraction.

Results. The study substantiates that implementing the "Society 5.0" concept has the potential to transform Ukraine's economy into an innovation-based and human-centric system. The article identifies key national interests relevant to Ukraine: economic independence, labor intellectualization, digitalization of social relations,

technological leadership, and investment attractiveness. These factors frame the prospects for Ukraine's socio-economic transformation and support the development of state economic policy grounded in innovation and human-centricity, aligned with the "Society 5.0" paradigm.

Scientific novelty. The article proposes a structured classification of national interests while accounting for the opportunities and risks associated with "Society 5.0." It also reveals the interconnection between technological sovereignty and the prospects for Ukrainian societal development, offering a deeper understanding of public needs and enabling the design of effective economic policies rooted in innovation and human-centered principles.

Practical significance. The study highlights five fundamental national economic interests of Ukraine, the implementation of which requires focused attention in the construction of "Society 5.0." These interests should be integrated into the state's economic policymaking to foster innovation and a human-centered approach.

Keywords: national interests, Ukrainian society, digitalization, digitization, Society 5.0, Industry 4.0, economic development, stages of societal evolution, innovation-driven economy, human-centered economy

Valerii Andriiovych Yankovskyi – PhD Student,
State Higher Educational Institution "Donetsk National Technical University" (Drohobych)
ORCID 0000-0003-3998-6594
E-mail: valerii.yankovskyi.asp@donntu.edu.ua

Oleksandr Yuriiovych Tyshko – PhD Student, State Higher Educational Institution
"Donetsk National Technical University" (Drohobych)
ORCID 0009-0009-2683-6870
E-mail: oleksandr.tyshko@donntu.edu.ua

Olena Oleksandrivna Fomina - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Enterprise Economics,
State Higher Educational Institution "Donetsk National Technical University" (Drohobych)
ORCID 0000-0002-6737-2189
E-mail: olena.fomina@donntu.edu.ua

Mykola Ivanovych Karlin – Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Finance, Lesya Ukrainka Volyn National University (Lutsk)
ORCID 0000-0002-1421-1066
E-mail: karlin.nicholas@eenu.edu.ua